САРАЙЫ

“Шымбұлақ” тау-шаңғы курорты
Досжан Балабекұлының фотосы

kazak.xjts.cn

МӘДЕНИ МҰРА
Нұрлы
Көш

ДҮНИЕЖҮЗІ ҚАЗАҚТАРЫНЫҢ
IV ҚҰРЫЛТАЙЫ

ҚАЗАҚСТАН
1992

Дүниежүзі қазақтарының қауымдастығы

Білім беру Бағдарламалары Орталығы
Назарбаев Зияткерлік мектептері NIS

10.3 В.Қазақ мемлекеттілігінің қайта жаңғыруы(1991 – 1997 жж.)

Сабақтың тақырыбы: **Дүниежүзі қазақтарының қауымдастығының құрылуының қазақ елінің болашағындағы орны қандай болады?**

Егемен Қазақстанның қоғамдық-саяси өмірі

Тәуелсіз мемлекет атанған Қазақстан, отаршылдық езгіге түскен соңғы 200 жылдан астам уақыттан кейін Дүниежүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайын өткізуге мүмкіндік алды. Құрылтайға түрлі кезеңдерде Отанынан кетуге мәжбүр болған дүние жүзінің 33 елінен келген қазақтар қатысты. Мұндай жиынды өткізу өз отандастарының алдында кешігіп болса да атқарылған гуманизмнің жоғарғы көрінісі болды. Отандастар әр түрлі жағдайларға байланысты, негізінен мемлекет тарапынан жасалған күш көрсетудің нәтижесінде, туған жерлерін тастап, шет елдерді мекендеуге мәжбүр болған еді. Қазақстаннан тыс жерлерде қоныс аударушылар кемсітушілікке де ұшырап, көптеген қиыншылықтарды бастарынан кешірген болатын.

Дүние жүзі қазақтарының бас қосуы

- 1992 жылғы қыркүйек-қазанда Алматыда дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайы болды.
- Отандастарымыз әлемнің 33 елінен келді. Барлық қатысушылар – 800 адам болды.
- «Көшіп келу туралы» заң негізінде қандастарымыз-дың елге оралуына мүмкіндік жасалды.
- 30 қыркүйек Ұлттық бірлік күні болып жарияланды.
- 2002 жылы 23 қазанда Түркістанда дүние жүзі қазақ-тарының екінші құрылтай өтті.
- 400-ге жуық адам қатысты. Көші-қон квотасының мөлшерін ұлғайту жоспары карастырылды.

- 2003 жылы – 5 мың отбасы;
- 2004 жылы – 10 мың отбасы;
- 2005 жылы – 15 мың отбасы;

Құрылтайда Қазақстан Республикасының Президенті, Дүниежүзі қазақтары қауымдастығының Төралқа төрағасы Нұрсұлтан Назарбаев баяндама жасады.

Салтанатты жиында Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы Төралқасының төрағасы болып Н. Назарбаев бір ауыздан сайланды.

Қауымдастық Төралқасы төрағасының бірінші орынбасарлығына Қалдарбек Найманбаев (2004 ж. қайтыс болғанға дейін), төралқа мүшелері болып Бауыржан МұхамеджановҚауымдастық Төралқасы төрағасының бірінші орынбасарлығына Қалдарбек Найманбаев (2004 ж. қайтыс болғанға дейін), төралқа мүшелері болып Бауыржан Мұхамеджанов, Мұхтар Құл-МұхаммедҚауымдастық Төралқасы төрағасының бірінші орынбасарлығына Қалдарбек Найманбаев (2004 ж. қайтыс болғанға дейін), төралқа мүшелері болып Бауыржан Мұхамеджанов, Мұхтар Құл-Мұхаммед, Әбдірахман Шетин сайланды.

2004 жылғы қазанның 13-де Қазақстан Республикасының Президенті, Дүниежүзі қазақтары қауымдастығының Төралқа төрағасы Н.Ә.

Дүниежүзі қазақтарының қауымдастығы – халықаралық қоғамдық ұйым. 1992 жылы қыркүйекте өткен Дүниежүзі қазақтарының құрылтайында құрылды. Қауымдастық президиумының төрағасы — Қазақстан Республикасының – халықаралық қоғамдық ұйым. 1992 жылы қыркүйекте өткен Дүниежүзі қазақтарының құрылтайында құрылды. Қауымдастық президиумының төрағасы — Қазақстан Республикасының ПрезидентіНұрсұлтан Назарбаев – халықаралық қоғамдық ұйым. 1992 жылы қыркүйекте өткен Дүниежүзі қазақтарының құрылтайында құрылды. Қауымдастық президиумының төрағасы — Қазақстан Республикасының ПрезидентіНұрсұлтан Назарбаев, төрағаның 1-орынбасары — жазушы Қалдарбек Найманбаев – халықаралық қоғамдық ұйым. 1992 жылы қыркүйекте өткен Дүниежүзі қазақтарының құрылтайында құрылды. Қауымдастық президиумының төрағасы — Қазақстан Республикасының ПрезидентіНұрсұлтан Назарбаев, төрағаның 1-орынбасары — жазушы Қалдарбек Найманбаев. Қауымдастықтың негізгі мақсаты — республикадан тысқары, шетелдерде жүрген қазақ диаспорасымен жан-жақты байланыс орнату, мәдени және білім беру мәселелері жөнінен жәрдемдесу. Сондай-ақ, қауымдастық тарихи отанына көшіп келген оралмандарға әлеуметтік қамқорлық жасап,

- **Құрылуы**
- (тіркелуі) 2-қараша(тіркелуі) 2-қараша1992
- **Түрі**
- Қазақ қауымдастығы
- **Орналасуы**
- Қазақстан Қазақстан, Алматы
- **Мүшелері**
- Қазақ диаспоралары
- **Ресми тілдері**
- қазақ
- **Ресми торабы**
- http://wwwkazaktar.kz/

Қауымдастық

- Қауымдастықтың негізгі міндеті — шетелдерде тұратын қазақтармен мәдени-рухани, оқу-білім және іскерлік бизнес саласында байланыс жасау.
- **Қауымдастық** дүниеге келген уақыттан бері өз Жарғысында белгіленіп бекітілген міндеттер аясында жұмыс істейді. Ешқандай саяси мақсат көздемейді. Өзге мемлекеттердің ішкі ісіне араласпайды. Күнделікті жұмысында Қазақстан Республикасының шетелдермен мәдени-рухани, оқу-білім және экономикалық салада жасалған келісімшарттарды, басқа да халықаралық құжаттар мен актілерді басшылыққа алады.

Сыртта жүрген қандастарымыздың күнделікті тыныс-тіршілігінің барлық салаларына қатысты ірілі-ұсақты мәселелердің бәрімен тұрақты шұғылданып келеді. Қазақ диаспорасы шеңберінің ұлғаюы нәтижесінде алыс-жақын шетелдердегі ағайынмен сан-салалы байланыстарды жетілдіру жолдарын өз қызметінің негізгі өзегі деп біледі. Сондай-ақ республикадан тысқары, шетелдерде жүрген қазақ диаспорасымен жан-жақты байланыс орнату, мәдени және білім беру мәселелері жөнінен жәрдемдесу де Қауымдастық қызметінің бір саласы болып есептеледі. Тарихи отанына көшіп келген оралмандарға әлеуметтік қамқорлық жасап, қайырымдылық шараларын ұйымдастырады. Шетелдердегі қазақтардың мәдени орталықтарымен тығыз байланыс орнатып, бірлескен бағдарламаларды жүзеге асырып келеді.

- Қауымдастықтың МаңғыстауҚауымдастықтың Маңғыстау, АтырауҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, АқтөбеҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Оңтүстік ҚазақстанҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан, Шығыс ҚазақстанҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, АлматыҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Алматы облыстарында бөлімшелері бар. Ұйым қазақ диаспорасының жағдайын тиісті деңгейде зерттеп, Қазақстанның билік орындарына накты ұсыныстар түсіреді. Сондай жұмыстар нәтижесінде 1996 жылы Қазақстанда "Шетелдік отандастарды қолдаудың мемлекеттік бағдарламасыҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Алматы облыстарында бөлімшелері бар. Ұйым қазақ диаспорасының жағдайын тиісті деңгейде зерттеп, Қазақстанның билік орындарына накты ұсыныстар түсіреді. Сондай жұмыстар нәтижесінде 1996 жылы Қазақстанда "Шетелдік отандастарды қолдаудың мемлекеттік бағдарламасы" қабылданды. Атқарылып жатқан шараларды негізінен мәдени-рухани және экономикалық салаларға топтастыруға болады. Ал оларды жүзеге асыру барысында қолданылатын жұмыс әдістері әр алуан, оған көкейтесті мәселелер бойынша ғылыми-теориялық, ғылыми-практикалықконференцияларҚауымдастықтың Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе , Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Алматы облыстарында бөлімшелері бар. Ұйым қазақ диаспорасының жағдайын тиісті деңгейде зерттеп,

- 2011 жыл. 25-27 мамырда Астана қаласының Тәуелсіздік сарайында Дүниежүзі қазақтарының IV Құрылтайы ашылды.
- Құрылтайда Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы Төралқасы төрағасы болып Н.Назарбаев бір ауыздан қайтадан сайланды.
- Төралқа төрағасының бірінші орынбасарлығына Елбасының ұсынысымен Талғат Мамашев сайланды.
- Төралқа мүшелері болып Сұлтанәлі Балғабаев (төрағаның орынбасары), Абдулқаюм Кесижи, Тоқтарбай Дүсенбаев сайланды.

Тұңғыш Президент күні
БІЗДІҢ БҰЛ ДҮНИЕДЕ
БІР ҒАНА ОТАНЫМЫЗ БАР,
ОЛ ТӘУЕЛСІЗ -
ҚАЗАҚСТАН!